नेपाल सरकार
कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय
बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र

☎ ९७७-०१-५५२१३५९
📠 ९७७-०१-५५२६२७६
इमेल: sqccnepal@gmail.com
वेभसाइट: www.sqcc.gov.np
हरिहरभवन, ललितपुर।

प.सं.: सचिवालय/०७९/०८०
च.नं. २४२

मिति: २०७९/७/१४

विषय: आवश्यक सहजीकरण तथा सूचना सम्प्रेषण सम्बन्धमा ।

श्री कृषि मन्त्रालय, प्रदेश नं १, बिराटनगर ।
श्री भूमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, मधेश प्रदेश, जनकपुर/कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत/सुदुरपश्चिम प्रदेश, धनगढी ।
श्री कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, हेटौडा ।
श्री भूमि व्यवस्था कृषि, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेश, पोखरा ।
श्री कृषि तथा भूमि व्यवस्था मन्त्रालय, लुम्बिनी प्रदेश, बुटवल।

प्रस्तुत विषयमा बीउ बिजन ऐन, २०४५ (दोश्रो संशोधन, २०७९) को दफा १६ मा नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारबाट योग्यता पुगेका नेपाली नागरिकलाई बीउ बिजन निरीक्षक तथा बीउ बिजन विश्लेषक नियुक्त गर्न सक्ने र यसका लागि बीउ बिजन निरीक्षक तथा बीउ बिजन विश्लेषक हुन इच्छुक सरकारी निकाय (संघ, प्रदेश र स्थानीय तह)मा कार्यरत तथा निजी स्तरमा उक्त कार्य गर्न इच्छुक व्यक्तिले राष्ट्रिय बीउ बिजन समितिबाट लिइने परीक्षा उत्तिर्ण गर्नु पर्ने कानूनी व्यवस्था भएको हुँदा बीउ बिजन निरीक्षक तथा बीउ बिजन नियुक्तीका लागि परीक्षामा सहभागी हुनका लागि आवेदन पेश गर्न यस केन्द्रबाट मिति २०७९/६/३० गतेको नयाँ पत्रिका राष्ट्रिय दैनिकमा सार्वजनिक सूचना प्रकाशन भएको व्यहोरा विदितै छ । अत: तहाँ मन्त्रालय मातहतका निकायहरुमा कार्यरत तोकिएको योग्यता पुगेका प्राविधिक कर्मचारीहरु माझ उक्त सूचना सम्प्रेषणका लागि सहजीकरण हुन अनुरोध गर्दछु । साथै, मिति २०७९/६/३० गतेको नयाँ पत्रिका राष्ट्रिय दैनिकमा प्रकाशित सूचना, आवेदन फारम तथा पाठ्यक्रम यसै पत्रसाथ संलग्न राखिएको र उक्त विवरणहरु यस केन्द्रको वेभसाइट www.sqcc.gov.np बाट समेत डाउनलोड गर्न सकिने व्यहोरा समेत अनुरोध गर्दछु ।

तपसिल
आवेदन पेश गर्न सकिने निकाय/ठेगाना: बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र, ललितपुर वा seedinspectornp@gmail.com

०८५।७।१४
नि. प्रमुख

बोधार्थ
श्री कृषि विकास निर्देशनालय- ७ वटै प्रदेशका ।

Scanned with CamScanner

नेपाल सरकार

कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय

बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र

(राष्ट्रिय बीउ बिजन समितिको सचिवालय)

हरिहरभवन, ललितपुर

बीउ बिजन निरीक्षक तथा बीउ बिजन विश्लेषक परीक्षाका लागि दरखास्त पेश गर्ने सम्बन्धी सूचना

(प्रथम पटक प्रकाशित मितिः २०७९/६/३० गते आइतबार)

बीउ बिजन ऐन, २०४५ (दोश्रो संशोधन, २०७९) को दफा १६ अनुसार **बीउ बिजन निरीक्षक तथा बीउ बिजन विश्लेषक**को नियुक्तीका लागि योग्यता पुगेका नेपाली नागरिकले राष्ट्रिय बीउ बिजन समितिबाट लिइने परीक्षा उत्तिर्ण गर्नु पर्ने प्रावधान रहेको तथा उक्त कार्यलाई व्यवस्थित गर्न स्वीकृत "बाली निरीक्षक, बीउ बिजन नमूना सङ्कलक तथा बीउ बिजन विश्लेषकको नियुक्ती, अनुमतिपत्र दिने व्यवस्था र अनुगमन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७३" बमोजिम यस केन्द्रबाट लिइने **बीउ बिजन निरीक्षक तथा बीउ बिजन विश्लेषक**को परीक्षामा सम्मिलित हुन इच्छुक सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहमा कार्यरत योग्यता पुगेका प्राविधिक कर्मचारीहरु तथा निजी स्तरमा रहेका योग्य व्यक्ती सबैले मिति **२०७९ कार्तिक २८ गते कार्यालय समय भित्र** (अन्तिम दिन सार्वजनिक विदा परेमा त्यसको भोलीपल्ट) निम्नानुसारका कागजातहरु सहित यस केन्द्र वा **seedinspectornp@gmail.com** मा दरखास्त पेश गर्नुहुन सूचित गरिन्छ ।

पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु

क. केन्द्रको वेवसाइट **www.sqcc.gov.np** मा राखिएको पूर्ण रुपमा भरिएको दरखास्त फारम ।

ख. नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।

ग. मान्यताप्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कम्तीमा कृषिमा स्नातक तह उत्तीर्ण गरेको वा कृषिमा प्रमाणपत्र तह उत्तीर्ण गरी बीउ बिजन उत्पादनमा कम्तीमा दश वर्षको अनुभव खुल्ने कागजात तथा प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।

घ. खण्ड (ग) बमोजिम योग्यता पुगेको आवेदक निजामती कर्मचारी भए सेवारत कार्यालयको स्वीकृति प्राप्त भएको पत्र (स्वीकृती पत्रको ढाँचा **www.sqcc.gov.np** बाट डाउनलोड गर्न सकिने) ।

ङ. **नेपाल बैंक लिमिटेडको जुन सुकै शाखाबाट** नेपाल बैंक लिमिटेड, गाबाहल शाखा, ललितपुरमा रहेको बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र, ललितपुरको कार्यालय कोड नम्बर ३१२००३४०५ मा राजश्व संकेत १४२२४ (परीक्षा दस्तुर) अन्तरगत परीक्षा शुल्क रु ३०० (अक्षरेपी तीन सय रुपैया मात्र) दाखिला गरी सोको भौचर ।

च. हालसालै खिचेको पासपोर्ट साईजको फोटो- ३ प्रति (इमेलमा आवेदन गर्नुहुने आवेदकहरुले दरखास्तसँगै पासपोर्ट साइजको फोटोको E-copy र ३ प्रति पासपोर्ट साइजको फोटो परीक्षा संचालन हुनु अगावै यस केन्द्रमा उपलब्ध गराउनु पर्ने) ।

आवेदन पेश गर्ने निकाय

क. बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र, हरिहरभवन, ललितपुर वा **seedinspectornp@gmail.com**

परीक्षा किसिमः वस्तुगत बहुउत्तर र विषयगत

नोटः बीउ बिजन निरीक्षक तथा बीउ बिजन विश्लेषकको काम, कर्तब्य तथा अधिकार, परीक्षाको किसिम, पाठ्यक्रम तथा अन्य जानकारीहरु यस केन्द्रको वेवसाइट **www.sqcc.gov.np** वा केन्द्रबाट प्राप्त गर्न सकिनेछ । परीक्षामा सफल उम्मेदवारहरुलाई योग्यता क्रम (Merit List) को आधारमा तालिम दिइनेछ र तालिम प्राप्ति पश्चात् निजले बाली निरीक्षक तथा बीउ बिजन विश्लेषकको कार्य गर्न सक्नेछन् । परीक्षा मिति तथा परीक्षा केन्द्र सम्बन्धी जानकारी पछी प्रकाशन गरिनेछ ।

सहयोगको लागि सम्पर्कः ९८५१२५४२७६, ९८४८२४७८६९, ०१-५४२१३५९

सदस्य सचिव

राष्ट्रिय बीउ बिजन समिति

नेपाल सरकार

कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय

बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र

(राष्ट्रिय बीउ बिजन समितिको सचिवालय)

हरिहरभवन, ललितपुर

बीउ बिजन निरीक्षक तथा बीउ बिजन विश्लेषकको परीक्षाका लागि दरखास्त फारम

उम्मेदवारको हालसालै खिचेको पासपोर्ट साइजको फोटो यहाँ टाँस गरी फोटो र फारममा पर्ने गरी उम्मेदवारले दस्तखत गर्ने

खण्ड क: दरखास्त दिन चाहेको पद सम्बन्धी विवरण

१. **पद:** बीउ बिजन निरीक्षक/बीउ बिजन विश्लेषक/बीउ बिजन निरीक्षक तथा बीउ बिजन विश्लेषक (√ चिन्ह लगाउने)

२. **व्यवसाय संचालन गर्न चाहेको जिल्ला:**...
(निजी स्तरबाट आवेदन गर्नेको हकमा)

३. **विज्ञापन भएको मिति:** २०७९/६/३०

४. **परीक्षा केन्द्र:** काठमाण्डौ

खण्ड ख: उम्मेदवारको व्यक्तिगत विवरण

१. **नाम :**

देवनागरीमा: ....

अंग्रेजीमा (IN CAPITAL LETTERS): ....

२. **लिङ्ग :** ....

३. **नागरिकता सम्बन्धी विवरण**

क. नागरिकता नम्बर..

ख. नागरिकता जारी गर्ने जिल्ला: ....

ग. नागरिकता जारी मिति: ....

४. **स्थायी ठेगाना:**

....प्रदेश.......................................जिल्ला...
....गाउँपालिका/नगरपालिका/उपमहानगरपालिका/महनगरपालिका..............
...नं वडा...टोल/गाउँ

५. **पत्राचार गर्ने ठेगाना**

....प्रदेश.......................................जिल्ला...
....गाउँपालिका/नगरपालिका/उपमहानगरपालिका/महनगरपालिका..............
...नं वडा...टोल/गाउँ

६. **फोन नं/मोबाइल नं.**..

७. **बाबुको नाम थर**...

८. **आमाको नाम थर**...

९. **बाजेको नाम थर**...

१०. **जन्म मिति:** बि.सं......................................साल.......................................महिना...............................गते

११.आवेदक निजामती कर्मचारी हो वा होइन:..

१२.आवेदक निजामती कर्मचारी भए

क. कार्यालयको नाम:

ख. कार्यालयको ठेगाना:.................................प्रदेश..............................जिल्ला....................................

गाँउपालिका/नगरपालिका/उपमहानगरपालिका/महानगरपालिका

खण्ड ग: उम्मेदवारको शैक्षिक योग्यता र अनुभव सम्बन्धी विवरण (आवेदन दिएको पदका लागि आवश्यक मात्र)

क	**शैक्षिक योग्यता**			
क्र स	शैक्षिक उपाधि	विश्वविद्यालय/बोर्ड	प्राप्ताङ्क प्रतिशत	श्रेणी
ख	**अनुभव**			
क्र स	कार्यालय	अवधि		
		देखि	सम्म	

खण्ड घ: दस्तखत

१. **लेखात्मक सही :**

२. **ल्याप्चे सहीछाप**

दाँया	बाँया

३. मिति

....

कार्यालय प्रयोजनका लागि

खण्ड ङ: दरखास्त रुजु गर्ने अधिकृतले भर्ने

रसिद/भौचर नं. :	**रोल नम्बर**
दरखास्त स्वीकृत/अस्वीकृत	
दरखास्त रुजु गर्नेको दस्तखत:	
मिति:	
कार्यालयको नाम र छाप:	

द्रष्टव्य: दरखास्त साथ सूचनामा उल्लेख गरिएका सबै कागजातहरु अनिवार्य पेश गर्नु पर्नेछ ।

<u>**बीउ बिजन निरीक्षक तथा बीउ बिजन विश्लेषक परीक्षाका लागि परीक्षा किसिम तथा पाठ्यक्रम**</u>

क. परीक्षा किसिम: वस्तुगत बहुउत्तर तथा विषयगत

क स	किसिम	प्रश्न संख्या	समय (मिनेट)	भार (प्रतिशत)
क	वस्तुगत बहुउत्तर	४०	४०	४०
ख	छोटो छोटो उत्तर	६	५०	३०
ग	विश्लेषणात्मक उत्तर	२	६०	३०

ख. **परीक्षाको माध्यम:** अंग्रेजी वा नेपाली वा अंग्रेजी र नेपाली दुवै

ग. पाठ्यक्रम

Chapter 1: Seed policies, rules and regulations

- National Seed Vision 2013-2025 (Vision, Mission, Goal, Target, Priorities, Review of National Seed Vision, Issues of implementation)
- National Seed Policy, 2056 (Objectives, Major provisions, Issues, Review of Policy)
- Agriculture Development Strategy (Only seed sector related)
- Seeds Act, 1988 and Seeds Rules, 2013 (Major provisions, features, Issues)
- Seed Directives and guidelines (Major provisions of Seed certification directives, Technical Audit Directive, Seed Entrepreneur Registration and Monitoring Directive, Directive for Seed Production and Management by Private Sector, Variety Approval, Release and Registration Directive, Directive for appointing seed inspector and monitoring)
- Variety release, registration and notification process in Nepal
- Seed export and import procedure in Nepal (Status, Issues, Way out)

Chapter 2: Basic concept of seed

- Definition of Seed
- Basic concept of seed formation, development and composition
- Differences between seed and food grain production
- Importance of good quality seed to increase crop production
- Seed classes
- Characteristics of good quality seed

Chapter 3: Seed Sector Situation in Nepal

- Varietal development and maintenance process and the number of notified crop and varieties in Nepal (Role of SQCC and NARC in varietal development and maintenance, Varietal development and maintenance process, Role NSB in varietal development)
- Status of seed production and distribution in Nepal (Status, Issues, Seed availability)
- Seed value chain and the role of groups, cooperatives and seed entrepreneurs in improving the quality of seeds
- Seed replacement rate of different crops (Definition of SRR and Variety Replacement Rate, Process of computing SRR, Status, Issues), Seed Multiplication Ratio (SMR)
- Involvement of private sector in seed business

- Role of different agencies in seed research and development: SQCC, NARC, DoA, Educational institutions, Agriculture Knowledge Center/Agriculture Development Office/Veterinary Hospital and Livestock Service Expert Center and private sector

<u>Chapter 4: Seed Production Technology</u>

- Seed production techniques: Open pollinated and hybrids
- Major seed production program implemented by the Government of Nepal/NSAF
- Varietal characteristics of recently notified national varieties of rice, maize, wheat, vegetables, and fodders.

<u>Chapter 5: Field inspection techniques: Principle and practices</u>

- Procedures for field inspection at specific growth stages of different crops
- Field standards of major cereals and vegetables in Nepal.
- Hybrid seed production and certification standard of Nepal.
- Considerations during field visit for practical exercise on Field Inspection.

<u>Chapter 6: Post-harvest operations of seeds</u>

- Seed processing and conditioning, seed handling, seed storage and seed marketing
- Seed protection measures at storage
- Procedure of making seed lots
- Considerations during field visit for practical exercise on sampling techniques and processing observation

<u>Chapter 7: Seed Quality Control and Certification System</u>

- Seed sampling techniques
- Seed standards for various classes of seeds
- Seed quality tests in laboratories
  - Germination Test - Process, Plotting and Seedling Evaluation
  - Physical Purity Test
  - Moisture Test
  - Seed Vigor Test
  - Seed Health
- Seed quality control system in Nepal
- Seed certification procedures
- Role and responsibilities of seed inspector and seed analyst
- Legal framework for case registration against violation of seed act

<u>Chapter 8: Importance of record keeping and digital innovations in seed sector</u>

- Crops history records, production records, seasonal records and income records
- Seed auditing system
- Importance and scope of digital innovations in seed system
- Digitally Enabled Seed Information System (DESIS) and Digitally Enabled Seed Management System (DESES)

<u>बीउ बिजन निरीक्षक तथा बीउ बिजन विश्लेषकको परीक्षा दिने व्यक्ति निजामती कर्मचारी भए सम्बन्धित कार्यालयबाट लिनुपर्ने स्वीकृती</u>

(सेवारत कार्यालयको लेटर प्याडमा निम्नानुसारको व्यहोरा उल्लेख गरी पेश गर्नुपर्ने)

श्री राष्ट्रिय बीउ बिजन समितिको सचिवालय

हरिहरभवन, ललितपुर

यस...केन्द्र/कार्यालय/गाउँपालिका/नगरपालिका/उपमहानगरपालिका/ महानगरपालिकामा ....तह/श्रेणीको...पदमा कार्यरत

श्री...ले राष्ट्रिय बीउ बिजन समितिबाट लिइने बीउ बिजन निरीक्षक/बीउ बिजन बिश्लेषकको परीक्षामा सहभागी हुन पाउँ भनी मिति...मा यस केन्द्र/कार्यालय/गाउँपालिका/नगरपालिका/उपमहानगरपालिका/ महानगरपालिकामा निवेदन दिएको हुँदा निजलाई तहाँबाट संचालन हुने बीउ बिजन निरीक्षक तथा बीउ बिजन विश्लेषकको परीक्षामा सम्मिलित हुन स्वीकृती प्रदान गरिएको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु ।

स्वीकृती दिने अधिकारीको नाम (कार्यालय प्रमुख):

पद:

कार्यालय:

हस्ताक्षर:

मिति:

कार्यालयको छाप:

नेपाल सरकार

कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय

बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र

(राष्ट्रिय बीउ बिजन समितिको सचिवालय)

हरिहरभवन, ललितपुर

बीउ बिजन निरीक्षक तथा बीउ बिजन विश्लेषक परीक्षाका लागि दरखास्त पेश गर्ने सम्बन्धी सूचना

(प्रथम पटक प्रकाशित मितिः २०७९/६/३० गते आइतबार)

बीउ बिजन ऐन, २०४५ (दोश्रो संशोधन, २०७९) को दफा १६ अनुसार **बीउ बिजन निरीक्षक तथा बीउ बिजन विश्लेषक**को नियुक्तीका लागि योग्यता पुगेका नेपाली नागरिकले राष्ट्रिय बीउ बिजन समितिबाट लिइने परीक्षा उत्तिर्ण गर्नु पर्ने प्रावधान रहेको तथा उक्त कार्यलाई व्यवस्थित गर्न स्वीकृत "बाली निरीक्षक, बीउ बिजन नमूना सङ्कलक तथा बीउ बिजन विश्लेषकको नियुक्ती, अनुमतिपत्र दिने व्यवस्था र अनुगमन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७३" बमोजिम यस केन्द्रबाट लिइने **बीउ बिजन निरीक्षक तथा बीउ बिजन विश्लेषक**को परीक्षामा सम्मिलित हुन इच्छुक सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहमा कार्यरत योग्यता पुगेका प्राविधिक कर्मचारीहरु तथा निजी स्तरमा रहेका योग्य व्यक्ती सबैले मिति **२०७९ कार्तिक २८ गते कार्यालय समय भित्र** (अन्तिम दिन सार्वजनिक विदा परेमा त्यसको भोलीपल्ट) निम्नानुसारका कागजातहरु सहित यस केन्द्र वा **seedinspectornp@gmail.com** मा दरखास्त पेश गर्नुहुन सूचित गरिन्छ ।

पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु

क. केन्द्रको वेवसाइट **www.sqcc.gov.np** मा राखिएको पूर्ण रुपमा भरिएको दरखास्त फारम ।

ख. नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।

ग. मान्यताप्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कम्तीमा कृषिमा स्नातक तह उत्तीर्ण गरेको वा कृषिमा प्रमाणपत्र तह उत्तीर्ण गरी बीउ बिजन उत्पादनमा कम्तीमा दश वर्षको अनुभव खुल्ने कागजात तथा प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।

घ. खण्ड (ग) बमोजिम योग्यता पुगेको आवेदक निजामती कर्मचारी भए सेवारत कार्यालयको स्वीकृति प्राप्त भएको पत्र (स्वीकृती पत्रको ढाँचा **www.sqcc.gov.np** बाट डाउनलोड गर्न सकिने) ।

ङ. **नेपाल बैंक लिमिटेडको जुन सुकै शाखाबाट** नेपाल बैंक लिमिटेड, गाबाहल शाखा, ललितपुरमा रहेको बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र, ललितपुरको कार्यालय कोड नम्बर ३१२००३४०५ मा राजश्व संकेत १४२२४ (परीक्षा दस्तुर) अन्तरगत परीक्षा शुल्क रु ३०० (अक्षरेपी तीन सय रुपैया मात्र) दाखिला गरी सोको भौचर ।

च. हालसालै खिचेको पासपोर्ट साईजको फोटो- ३ प्रति (इमेलमा आवेदन गर्नुहुने आवेदकहरुले दरखास्तसँगै पासपोर्ट साइजको फोटोको E-copy र ३ प्रति पासपोर्ट साइजको फोटो परीक्षा संचालन हुनु अगावै यस केन्द्रमा उपलब्ध गराउनु पर्ने) ।

आवेदन पेश गर्ने निकाय

क. बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र, हरिहरभवन, ललितपुर वा **seedinspectornp@gmail.com**

परीक्षा किसिमः वस्तुगत बहुउत्तर र विषयगत

नोटः बीउ बिजन निरीक्षक तथा बीउ बिजन विश्लेषकको काम, कर्तब्य तथा अधिकार, परीक्षाको किसिम, पाठ्यक्रम तथा अन्य जानकारीहरु यस केन्द्रको वेवसाइट **www.sqcc.gov.np** वा केन्द्रबाट प्राप्त गर्न सकिनेछ । परीक्षामा सफल उम्मेदवारहरुलाई योग्यता क्रम (Merit List) को आधारमा तालिम दिइनेछ र तालिम प्राप्ति पश्चात् निजले बाली निरीक्षक तथा बीउ बिजन विश्लेषकको कार्य गर्न सक्नेछन् । परीक्षा मिति तथा परीक्षा केन्द्र सम्बन्धी जानकारी पछी प्रकाशन गरिनेछ ।

सहयोगको लागि सम्पर्कः ९८५१२५४२७६, ९८४८२४७८६९, ०१-५४२१३५९

सदस्य सचिव

राष्ट्रिय बीउ बिजन समिति